

Executeur soms onmisbaar

Vier redenen om een professional in te schakelen

Door: Van onze medewerker

26-01-2023

Nalatenschappen

Veel mensen nemen één of meer goede doelen op in hun testament. Het goede doel zelf wordt hierover meestal niet geïnformeerd wanneer het testament wordt opgesteld. Goede doelen willen op een zorgvuldige en verantwoordelijke manier met hun erfenis omgaan. Ze zien graag dat er in hun testament een professionele executeur wordt opgenomen, vooral wanneer zij zijn benoemd tot erfgenaam of een substantieel bedrag gelegateerd krijgen.

Reden 1: Nalatenschap snel in kaart

De notaris heeft kennis en kunde om de omvang en samenstelling van de nalatenschap vlot in kaart te brengen. Mocht onverhoopt blijken dat de nalatenschap negatief is, of dat de kosten van de afwikkeling hoger zijn dan het saldo van de nalatenschap, kan het goede doel besluiten de nalatenschap te verwerpen.

Toelichting: De notaris kan voorkomen dat allerlei kosten (huur, abonnementen) blijven doorlopen. Zo weet het goede doel snel hoe de zaken ervoor staan en kan het besluiten de nalatenschap al dan niet te aanvaarden. In het laatste geval wordt dus voorkomen dat donateursgelden moeten worden gebruikt om kosten en schulden te voldoen.

Reden 2: Buitenlandse besognes

Goede doelen erven steeds vaker vermogensbestanddelen uit het buitenland. Denk aan (vakantie)woningen of bankrekeningen. Het afwickelen van een internationale nalatenschap vraagt specialistische kennis. Samenwerking met een lokale notaris in het betreffende buitenland is daarbij nodig. Door dubbele belastingheffing kan een nalatenschap die positief was toch nog negatief worden. Met alle negatieve gevolgen van dien voor het goede doel.

Toelichting: Het eerste aandachtspunt is dat vaak meerdere landen erfbelasting heffen over de vermogensbestanddelen. Er zijn nauwelijks verdragen gericht op het vermijden van dubbele belastingheffing. Nederland heft erfbelasting op grond van de 'gewone' verblijfplaats van de erflater tijdens zijn/haar overlijden. Het land waar de woning en bankrekeningen zijn doet hetzelfde omdat deze vermogensbestanddelen zich binnen zijn grondgebied bevinden.

Reden 3: Aansprakelijkheden voorkomen

Veel Nederlanders hebben een koopwoning. De notaris kan in zijn rol als executeur zorgen voor de juiste clausules in de verkoopovereenkomst. Zo kan de aansprakelijkheid voor het goede doel zoveel mogelijk worden voorkomen. Denk aan asbest- of ouderdomsclausules en aan bepalingen inzake het al dan niet aanwezig zijn van olietanks in de grond.

Toelichting: in aanvulling hierop nog dit. Naast een koopwoning hebben veel Nederlanders ook een effectenrekening. Aandelen kunnen sterk in waarde fluctueren. De meeste goede doelen verkopen aandelen liefst zo snel mogelijk indachtig het risico. Een notaris kan dit snel inzichtelijk maken aan het goede doel, de gewenste strategie bespreken en de wensen uitvoeren.

Reden 4: Aangiften correct en tijdig indienen

Het is zaak om belastingrente en fiscale boetes zoveel mogelijk te voorkomen. Een notaris kan zorgen dat de inkomsten- en erfbelastingaangifte op tijd en juist worden ingediend. Goede doelen en met name ANBI-instellingen zijn gebonden aan regelgeving. Gedurende het jaar en bij controle op de jaarrekening worden (grotere) goede doelen ook gecontroleerd op de voortgang van de afwikkeling van nalatenschappen.

Toelichting: De schattingen van de te verwachten nalatenschappen dienen op basis van het verloop van de afwikkeling bijgesteld te worden. De goede doelen vragen mede met oog op dit laatste regelmatig aan de notaris of executeur naar ontwikkelingen bij de afwikkeling van de nalatenschap.

Resumerend

Voor goede doelen zijn erfenissen een belangrijke bron van inkomsten waarmee zij hun doelstellingen kunnen financieren en verwezenlijken. Soms zijn er goede redenen om terug te kunnen vallen op een professionele executeur. Dat kan een (kandidaat)notaris zijn aangesloten bij de Vereniging van Estate Planners in het Notariaat.

Mr. Niels Baas is kandidaat-notaris en gecertificeerd EPN estate planner. Hij is werkzaam bij Smith Boeser Van Grafhorst Notarissen in Haarlem.